

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Verměřovice, okres Ústí nad Orlicí

561 52 Verměřovice 115

Identifikátor školy: 650 057 511

Termín konání inspekce: 9. – 11. května 2005

Čj:	J5-1027/05-2083
Signatura	oj5zy134

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Verměřovice, okres Ústí nad Orlicí je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Sdružuje základní školu (ZŠ), mateřskou školu (MŠ), školní družinu (ŠD) a školní jídelnu (ŠJ). Kapacita ZŠ jsou 62 žáci, MŠ 26 dětí, ŠD 20 žáků, ŠJ 80 jídel. Všechny součásti jsou umístěny v jedné budově. Zřizovatelem je Obec Verměřovice.

V ZŠ je ve školním roce 2004/2005 ve dvou třídách vyučováno 5 ročníků, celkem 35 žáků. V jedné třídě jsou vzděláváni žáci 1., 2. a 4. ročníku, ve druhé žáci 3. a 5. ročníku. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a doplňků čj. 25 018/98-22.

MŠ je jednotřídní. K docházce ve školním roce 2004/2005 je zařazeno 25 dětí ve věku od 2 do 7 let. Z toho má 1 dítě odklad školní docházky a jedno je integrováno se zdravotním postižením.

Mateřská škola realizuje vlastní školní vzdělávací program „Hrajeme si celý rok“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky školy
- ❖ Materiálně-technické podmínky školy
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova
- ❖ Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V ZŠ pracují 3 pedagogické pracovnice. Ředitelka školy, učitelka ZŠ a vychovatelka ŠD. Požadavek odborné kvalifikace pro výuku nesplňuje pouze vychovatelka ŠD, která část svého úvazku (0,40) vyučuje anglický jazyk, praktické činnosti, výtvarnou a tělesnou výchovu. Metodickou pomoc ji zajišťuje ředitelka školy.

V MŠ pracují 2 pedagogické pracovnice odborně kvalifikované. Jedna z učitelek je jmenována zástupkyní pro vedení MŠ. Má vymezeny kompetence a zodpovědnost v oblasti řízení MŠ. Tato funkce není zohledněna snížením týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti.

Činnost školy se opírá o organizační řád se schématem vedení. Organizační struktura je funkční, zastupitelnost jednotlivých pracovníků je stanovena. Informace pedagogickému sboru ředitelka předává aktuálně, většina z nich je v písemné formě vyvěšena na nástěnce v kuchyňce školy a ve vstupním vestibulu budovy. Pedagogické rady jsou svolávány 5x ročně odděleně pro ZŠ a MŠ. Provozní porady jsou společné, probíhají aktuálně podle potřeby. Pravidla provozu MŠ jsou stanovena v organizačních dokumentech školy. Učitelkám jsou stanoveny konkrétně jejich kompetence. Vedle povinností souvisejících s pedagogickým procesem jsou jim dány i povinnosti úklidové. Ne zcela optimálně je pro MŠ organizován provoz ve školní jídelně, kde dochází v poledne k souběhu stolování se žáky ZŠ. Pro děti z MŠ není vytvořeno pohodové prostředí. Průběh je doprovázen prostoji a zvýšeným hlukem.

Hospitační a kontrolní činnost ředitelky i její zástupkyně v MŠ je plánovitá. Při hospitacích je učitelkám je poskytována účinná metodická pomoc. Záznamy z hospitací jsou vedeny pečlivě.

Kontrolní činnost je pravidelná, často neformální – při vzájemných zástupech a každodenním sledování chodu školy.

Kromě společných provozních porad nejsou stanovena jiná pravidla komunikace mezi MŠ a ZŠ. V případě potřeby se situace řeší aktuální konzultací. Ze zápisů z pedagogických rad v MŠ vyplývá, že se zde projednávají organizační záležitosti, dochází ke vzájemnému předávání poznatků ze vzdělávání. V menším rozsahu jsou předmětem porad diskuse k aktuální problematice Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a jeho aplikaci do praxe.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je ve škole věnována značná pozornost, pedagogické pracovnice mají zájem o účast na vzdělávacích akcích. Každá z vyučujících se zúčastnila několika pořádaných akcí.

Personální podmínky jsou celkově velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Dvoupodlažní budova školy prošla nedávnou rekonstrukcí s přístavbou školní jídelny a tělocvičny. V přízemí jsou umístěny dvě volně propojené třídy MŠ, školní kuchyně s jídelnou, rekonstruované sociální zařízení a šatna. V prvním patře sídlí ZŠ. Má k dispozici dvě kmenové třídy, menší učebnu využívanou k výuce jazyků, učebnu s počítači (4 počítače získané v projektu Internet do škol), kuchyňku, menší tělocvičnu s nářadovnou, ředitelnu, kabinet. U školy je prostorný školní dvůr vybavený lavičkami. Celkově přestavba přispěla ke zvýšení estetické a kulturní úrovně vnitřních prostor. Finanční prostředky jsou účelně vynakládány, zvláště vybavení MŠ má vysokou úroveň. Nábytek je přiměřený věku a velikosti dětí. Děti mají k dispozici pestrý výběr hraček, učebních pomůcek a materiálů, které jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Součástí MŠ je školní zahrada, která je využívána v průběhu celého roku.

Kmenové učebny ZŠ jsou dostatečně velké a světlé, jejich zařízení má velmi dobrou úroveň. Učební pomůcky jsou postupně inovovány, ve třídách tvořilo výzdobu množství nových nástěnných obrazů a map. K výuce žáci kromě učebnic používali pracovní sešity a další nakopírované materiály. Počítače jsou využívány v některých hodinách a při činnostech školní družiny.

Materiálně-technické podmínky školy jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Ve sledovaných předmětech byly učební plány i učební osnovy plněny. Pedagogická dokumentace průkazně zachycovala průběh vzdělávání.

Rozvrh hodin odpovídal předloženému učebnímu plánu, přičemž zohledňoval hlediska psychohygieny. Stanovená délka přestávek je ve škole dodržena. Dokument Vnitřní řád ZŠ je aktualizován, je zpracován přehledně podle požadavků stanovené normy. Charakterizuje chod školy, obsahuje povinnosti žáků i jejich práva.

Škola nevykazuje žádné žáky jako integrované. Se žáky se specifickými potřebami vyučující pracují podle doporučení odborníků.

Informace o chování a prospěchu svých dětí získávají rodiče při třídních schůzkách (4x ročně). Další informace jsou podávány pouze po předběžné dohodě s vyučujícími. Návštěvy rodičů v průběhu dopoledne bez ohlášení nejsou povoleny.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova

Časová dotace sledovaných předmětů splňovala požadavky učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu, obsah probíraného učiva byl v souladu s učebními osnovami. Výukové cíle hodin byly přiměřené, zohledňovaly aktuální stav žáků ve třídách.

Chybějící kvalifikace jedné z vyučujících se projevila jen částečně v některých hodinách.

Sledované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách, tělesná výchova v tělocvičně.

Ve většině hodin učitelky využily názorné pomůcky (nástěnné obrazy, mapy, geometrická tělesa, karty s čísly, počítadla, encyklopedie, slovníky, pexesa, obrázky).

Organizace sledovaných hodin byla vesměs promyšlená, pokyny učitelek jasné a srozumitelné. Připravené činnosti logicky navazovaly, byly vždy zaměřeny na splnění výukového cíle. Ty byly ve většině hodin přiměřené, sledovaly upevnění již osvojeného učiva. Žáci občas pracovali ve skupinách, přičemž rozdělení rolí v nich bylo smysluplné a efektivní. Výklad učiva byl v některých případech podpořen názornými ukázkami a doplněn zajímavostmi a znalostmi žáků z jiných předmětů a praxe. Vyvozování a procvičování učiva byl věnován dostatek času. Nové poznatky učitelky žákům objasňovaly na základě známých faktů, některé hodiny zpestřovaly zajímavými a praktickými úkoly. Množství předávaných informací bylo přiměřené. Střídání samostatné práce žáků a společné činnosti s učitelkou mělo řád, přesto ve třídě se třemi spojenými ročníky samostatná práce žáků převažovala. Občas chybělo zařazení pohybově-relaxačních částí. Hodina německého jazyka měla dynamický průběh s funkční metodickou stavbou zaměřenou na rozvíjení všech dílčích jazykových kompetencí, které se nenásilně prolínaly. Rovnoměrně byly procvičovány receptivní a produktivní řečové dovednosti. Žáci byli aktivní, samostatní. Zařazení různých forem práce (brainstorming, práce s obrázky a textem, doplňovací cvičení aj.) žáky aktivizovalo a udržovalo jejich soustředěnost. Hodnocení spojené s korekturou bylo okamžité při řečovém projevu. Při zadání samostatné práce byla respektována zásada přiměřenosti, žáci pracovali svým tempem. Zde chyběla v průběhu práce u některých žáků individuální podpora a pomoc při řešení úkolů. Na různé úrovni bylo vedení hodin tělesné výchovy. V jedné převládalo množství pestrých smysluplných činností s plynulým vytížením žáků a patrnou radostí z pohybu a připravených her, ve druhé mnohem rušnější se nedostatky v organizaci projevíly nekázní a dohady žáků s učitelkou. Průběh hodiny ovlivnila i jednotvárnost činností (převaha soutěží ve dvou družstvech) a rozdílný věk žáků (1., 2. a 4. ročník).

Motivace žáků byla většinou přiměřená jejich věku, často vycházela z námětu učiva. Probíhala převážně v úvodních částech, v několika hodinách i v jejich průběhu. Kontrola a hodnocení byly dostatečně časté, občas bylo zaznamenáno zbytečně časté napomínání žáků. Opakování učiva bylo přiměřené a smysluplné. Žáci až na výjimky přistupovali výuce aktivně, se zájmem. V závěrečné části některých hodin bylo opomenuto zhodnocení práce třídy, nebylo využito vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Komunikace učitelek se žáky byla převážně vlídná a trpělivá. V některých hodinách byla patrná menší autorita vyučující. Prostor pro vzájemnou diskusi a vyjádření vlastního názoru byl zvláště ve třídě se třemi spojenými ročníky omezen, často převládalo mluvené slovo učitelky. Ve všech hodinách i o přestávkách žáci dodržovali pravidla slušného chování.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vyučující 4. a 5. ročníků zadávají vlastní čtvrtletní kontrolní práce, výsledky žáků jsou pravidelně probírány na čtvrtletních pedagogických radách. Zpětnou vazbu o kvalitě vyučování poskytuje umístění žáků školy v různých soutěžích, olympiádách a výsledky přijímacího řízení ke studiu na víceletá gymnázia. Ředitelka školy se pravidelně informuje o výsledcích žáků školy ve spádových ZŠ. Škola připravuje vlastní evaluační program nazvaný „Evaluační koncepce ZŠ a MŠ Verměřovice“.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V MŠ

Vzdělávací program MŠ

Předškolní vzdělávání v MŠ se uskutečňuje podle vlastního školního vzdělávacího programu. Jeho dlouhodobé cíle jsou v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Vzdělávací činnost je realizována podle třídních vzdělávacích programů. Programy jsou tematicky zaměřeny, ale stanovené vzdělávací záměry upřednostňují poznatkové učení. Méně jsou zaměřeny na plnění cílů hodnotových a postojoyých.

Mateřská škola vede o průběhu vzdělávací činnosti pedagogickou dokumentaci. Uskutečněné vzdělávací aktivity jsou zaznamenávány do Přehledu výchovné práce.

V mateřské škole je zpracovaný materiál k vnitřní evaluaci, který je zatím v praxi využíván jen částečně. Ne zcela dostatečně je analyzováno a vyhodnocováno naplňování školního vzdělávacího programu.

Při organizaci vzdělávací činnosti jsou dodržovány stanovené intervaly mezi stravováním. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, jsou dodržovány stanovené intervaly mezi stravováním. Informační systém ve vztahu k rodičům má daná pravidla. Rodiče jsou informováni o průběhu vzdělávání, o organizaci a provozu školy na třídních schůzkách, pomocí nástěnek i prostřednictvím každodenního kontaktu.

Spontánní činnosti

Třídy jsou funkčně a nápaditě zařízeny. Interiér má charakter pracovních dílen, pro děti je maximálně stimulující. Řada hrových zákoutí, otevřený přístup k hračkám, vybavené plochy k pohybovým aktivitám motivují děti k rozmanitým činnostem.

Učitelky měly pro děti připravenou nabídku pestrých činností, kterou děti se zájmem využily. Měly možnost manipulace s pomůckami a pracovním materiálem, rozvíjely si jemnou motoriku, představivost, kombinační schopnosti aj. Učitelky přistupovaly k dětem vstřícně a s důvěrou. Při spontánních hrách převažovaly hry ve skupinách, přičemž se jich účastnily děti různého věku. Přírozeným způsobem byly rozvíjeny vztahy spolupráce, souhry a tolerance. Podle potřeby učitelky vstupovaly do her jako přímý účastník, vnášely do nich nové podněty, citlivě a smysluplně je pomáhaly rozvíjet. Činnosti provázela vzájemná neformální komunikace. Děti měly dostatečný prostor pro sdělení svých zážitků a zkušeností. Hry jim přinášely aktivní a emoční uspokojení. Učitelky konkrétně oceňovaly individuální snahy a pokrok v jejich dovednostech.

Průběh spontánních činností byl vynikající.

Řízené činnosti

Řízené činnosti probíhaly převážně frontálně. V menší míře, ale efektivně, byly též uplatněny individuální a skupinové formy, a to při didakticky zacílených hrách. Motivace k jednotlivým činnostem vycházela z tématu třídního programu. Zájem dětí upoutaly připravené pomůcky a především možnost s nimi manipulovat. Menší účinnost měla verbální motivace, která většinou postrádala moment překvapení a napětí.

Zvolené metody a postupy vedly k aktivizaci dětí jen částečně. Nové poznatky byly dětem předány formou výkladu. Následný rozhovor se nerozvinul v aktivní komunikaci. Volba uzavřených otázek nepodněcovala děti k argumentaci ani k prezentaci vlastního názoru. Průběžné zařazování říkadel s pohybem a motivovaných cvičení přinášelo dětem potřebnou změnu. Měly aktivizující charakter a byly zpočátku provázeny zájmem dětí. Četné využívání tohoto prostředku však vnášelo do vzdělávacích činností jednotvárnost a postupně ztrácely pro děti přitažlivost. Učitelky přistupovaly k dětem vlídně a přátelsky, podněcovaly je a kladně oceňovaly.

Průběh řízených činností byl dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Úroveň zdvořilostních návyků odpovídá vývojovým zvláštnostem daného věkového období. Děti mají osvojeny kulturní návyky při stolování, v sebeobsluze jsou samostatné. Mají přiměřený okruh poznatků vzhledem ke svému věku, umí zacházet a manipulovat s různými pracovními pomůckami a materiálem. V menším měřítku je dětem dána příležitost subjektivně vyjádřit své výtvarné představy při tematické malbě či kresbě. Uplatnění samostatného rozhodování, osobních zkušeností, fantazie a představivosti bylo výraznější ve spontánních činnostech. Děti dokáží rozvinout hru, samy si ji řídit a vzájemně při ní spolupracovat. Znájí mnoho písní a říkadel. Pěvecký projev dětí je kultivovaný, zpívají čistě, při pohybových aktivitách projevují dobrý postřeh a reakci na rytmus.

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Ve škole pracuje několik zájmových kroužků: taneční, výtvarný, šachový, fotbalový a kroužek anglického jazyka.
- Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním množství akcí pro žáky, rodiče i veřejnost: vánoční besídka, dětský karneval, výstavy, vystoupení žáků při kulturních akcích v obci.
- Veřejnost využívá školní tělocvičnu (cvičení žen).
- Spolupráce školy s obecním úřadem je na velmi dobré úrovni, funguje komunikace a vzájemná vstřícnost.
- Zastupitelstvo obce schválilo na svém jednání dne 13. ledna 2005 přejmenování školy s platností od 1. ledna 2005 na: Základní škola a Mateřská škola Verměřovice, okres Ústí nad Orlicí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy čj. 260/02/451 ze dne 12. září 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 028/03-21 ze dne 10. července 2003
3. Organizační řád školy ze dne 3. září 2004
4. Vnitřní řád školy ze dne 3. ledna 2005
5. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2004/2005
6. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2003/2004 a 2004/2005
7. Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2004
8. Evaluační koncepce ZŠ a MŠ Verměřovice, dokument bez data určení
9. Třídní knihy 1. – 5. ročníku, školní rok 2003/2004
10. Třídní knihy 1. – 5. ročníku, školní rok 2004/2005
11. Aktuální třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 5. ročníku
12. Tematické plány učiva 1. – 5. ročníku
13. Kniha úrazů, školní roky 2003/2004 a 2004/2005
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2004/2005
15. Zkrácený výpis z usnesení zastupitelstva obce Verměřovice ze dne 13. ledna 2005
16. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2004
17. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2004
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - doklady o dosaženém vzdělání
19. Jmenný seznam dětí MŠ - školní rok 2004/2005
20. Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení – školní rok 2004/2005
21. Evidenční list pro dítě v mateřské škole - rok 2004/2005
22. Přehled docházky - září 2004
23. Školní vzdělávací program „Hrajeme si celý rok“ - pro školní období 2003 - 2005
24. Třídní vzdělávací programy - březen, duben 2005
25. Přehled výchovné práce - školní rok 2004/2005
26. Organizace dne v MŠ - školní rok 2004/2005
27. Vnitřní řád MŠ - účinnost od 1. ledna 2005
28. Vnitřní řád pro učitele MŠ - bez bližšího určení
29. Pracovní doba pedagogických pracovníků - účinnost od 11. dubna 2005
30. Zápisy z pedagogických porad MŠ - školní rok 2003/2004, 2004/2005
31. Hospitační činnost v MŠ - školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

- ❖ *Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace jsou v ZŠ i MŠ velmi příznivé. Systém organizace a řízení školy je zpracován, je funkční. Odborné řízení MŠ je výrazněji zaměřeno na dílčí jevy předškolního vzdělávání jako jsou např. metodické postupy, méně již na vzdělávací činnost jako celek, a to v souvislosti s novým pojetím předškolního vzdělávání.*
- ❖ *Materiálně-technické podmínky školy vytváří vynikající podmínky pro realizaci školního i předškolního vzdělávání. Prostředí je pro žáky ZŠ i děti MŠ estetické a podnětné. Učební pomůcky jsou postupně inovovány a modernizovány. Ve většině hodin byly využity k názorné fixaci učiva.*
- ❖ *Učební plány a učební osnovy realizovaného vzdělávacího programu jsou v ZŠ plněny. Výuka ve sledovaných hodinách měla převážně velmi dobrou úroveň. Vzhledem ke spojení tří ročníků do jedné třídy převládají samostatné činnosti žáků, je omezena možnost vzájemného dialogu s učitelem. Při spontánních i řízených činnostech v MŠ byly uspokojovány potřeby dětí, rozšiřovány jejich poznatky a dovednosti. Výrazněji kvalita stoupá ve spontánních činnostech. Část řízených činností především didakticky zaměřených měla strnulější organizaci, která částečně omezila vlastní tvořivost dětí.*
- ❖ *Škola se prezentuje na veřejnosti, úzce spolupracuje s vedením obce. Prostory školy jsou využívány i v době mimo vyučování.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Marta Hunalová	M. Hunalová, v.r.
Člen týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	J. Břízová, v.r.
Člen týmu	Miluše Jasanská	M. Jasanská, v.r.
Člen týmu	Ing. Helena Koudelková	H. Koudelková, v.r.

V Ústí nad Orlicí dne 13. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 21. června 2005

Razítko

Ředitelka školy:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Zora Dvořáková

Zora Dvořáková, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obecní úřad Verměřovice	2005-07-07	J5-1027/05-2083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.